

บทที่ 6

การเปรียบเทียบโครงสร้างและกลวิธีการขอร้องระหว่าง ภาษาไทยกับภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของการเปรียบเทียบโครงสร้างและกลวิธีการขอร้องของผู้พูดทั้งสองภาษาในบทนี้ ก็เพื่อศึกษาว่าการขอร้องของผู้พูดทั้ง 2 ภาษานั้นมีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร และจากลักษณะความเหมือนหรือต่างกัมนั้นมีผลสืบเนื่องมาจากสาเหตุใด ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลการขอร้องของผู้พูดภาษาไทย ซึ่งกล่าวไว้ในบทที่ 4 และผลการวิเคราะห์ข้อมูลการขอร้องของผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน ซึ่งผู้วิจัยได้กล่าวไว้ในบทที่ 5 มาเปรียบเทียบกัน โดยผู้วิจัยจะแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ส่วนดังนี้ ส่วนที่ 1 คือ การเปรียบเทียบโครงสร้างการขอร้อง ส่วนที่ 2 คือ การเปรียบเทียบกลวิธีการขอร้อง ซึ่งผลจากการเปรียบเทียบการขอร้องของผู้พูดทั้ง 2 ภาษา มีรายละเอียดดังนี้

6.1 การเปรียบเทียบโครงสร้างการขอร้อง

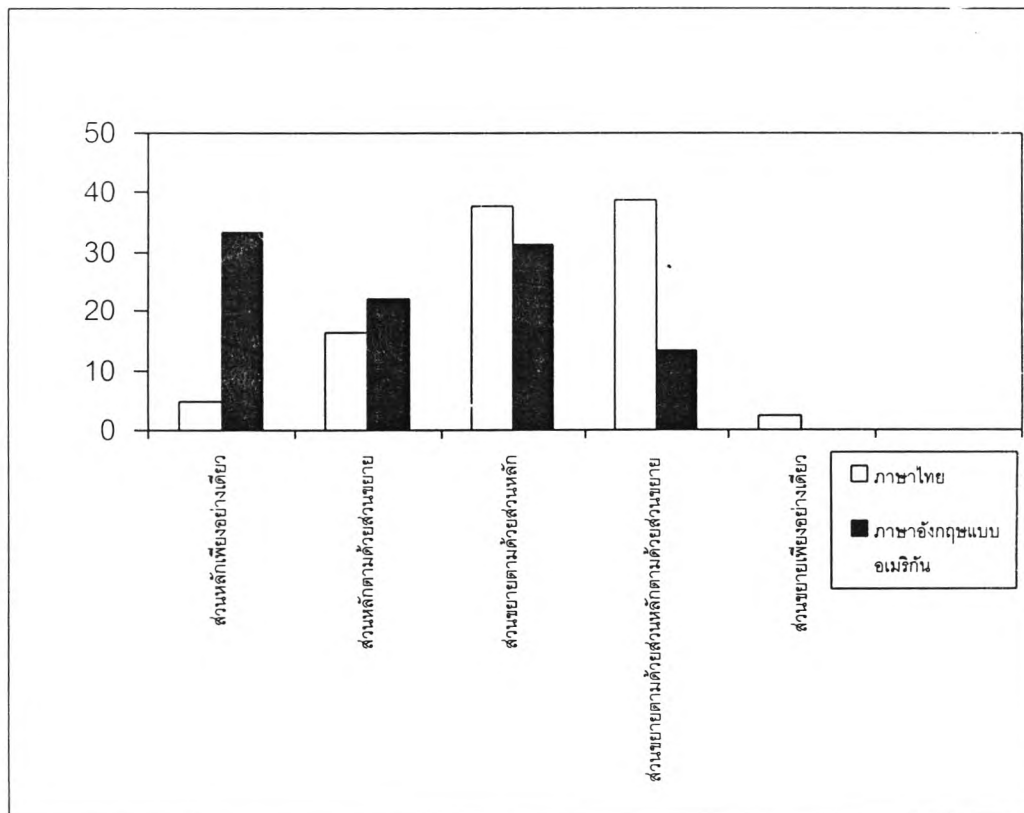
6.1.1 การเปรียบเทียบโครงสร้างการขอร้องระหว่างภาษาไทยและภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน

จากการวิเคราะห์โครงสร้างการขอร้องของผู้พูดภาษาไทย ที่พบจำนวนทั้งสิ้น 5 รูปแบบ ดังที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อที่ 4.1 ส่วนผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน มีจำนวน 4 รูปแบบ ดังที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อที่ 5.1 นำมาเปรียบเทียบกัน เพื่อศึกษาว่าลักษณะโครงสร้างการขอร้องของผู้พูดทั้ง 2 ภาษา มีความแตกต่างกันอย่างไร ซึ่งผลปรากฏดังตารางที่ 26

ตารางที่ 26 ความถี่การปรากฏโครงสร้างการขอร้องของภาษาไทยเปรียบเทียบกับภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน

รูปแบบที่	ลักษณะโครงสร้าง	ภาษาไทย		ภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน	
		ความถี่	ร้อยละการปรากฏ	ความถี่	ร้อยละการปรากฏ
1	ส่วนหลักเพียงอย่างเดียว []	22	4.89	150	33.33
2	ส่วนหลักตามด้วยส่วนขยาย [] ()	73	16.22	100	22.22
3	ส่วนขยายตามด้วยส่วนหลัก () []	170	37.78	141	31.34
4	ส่วนขยายตามด้วยส่วนหลักตามด้วยส่วนขยาย () [] ()	174	38.67	59	13.11
5	ส่วนขยายเพียงอย่างเดียว () () ()	11	2.44	-	-
	รวม	450	100	450	100

แผนภูมิที่ 13 ร้อยละการปรากฏโครงสร้างการขอร้องของภาษาไทยเปรียบเทียบกับภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน

จากตารางที่ 26 จะพบความแตกต่างทางลักษณะโครงสร้างการขอร้องทั้ง 2 ภาษาค่อนข้างชัดเจน ประการแรก คือผู้พูดภาษาไทยจะมีลักษณะโครงสร้างการขอร้องมากกว่าผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน โดยมีทั้งสิ้น 5 รูปแบบ ดังนี้ 1) โครงสร้างที่ประกอบด้วยส่วนหลักเพียงอย่างเดียว 2) โครงสร้างที่ประกอบด้วยส่วนหลักและตามด้วยส่วนขยาย 3) โครงสร้างที่ประกอบด้วยส่วนขยายและตามด้วยส่วนหลัก 4) โครงสร้างที่ประกอบด้วยส่วนขยายตามด้วยส่วนหลักและตามด้วยส่วนขยาย และ 5) โครงสร้างส่วนขยายเพียงอย่างเดียว ในขณะที่ผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันพบเพียง 4 รูปแบบ ไม่พบ โครงสร้างที่ประกอบด้วยส่วนขยายเพียงอย่างเดียว ส่วนประการที่สอง คือปริมาณการเลือกใช้ลักษณะโครงสร้างที่ต่างกััน กล่าวคือผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันนิยมใช้โครงสร้างรูปแบบ [] มากที่สุด พบถึง 33.33% แต่ไม่นิยมใช้ส่วนขยายมากนัก ดังจะเห็นได้จากการไม่ปรากฏ รูปแบบ () () () โครงสร้างส่วนขยายเพียงอย่างเดียวและรูปแบบ () [] () ซึ่งเป็นโครงสร้างที่มีส่วนขยาย 2 ส่วน พบเพียง 13.11% ซึ่งเป็นโครงสร้างที่พบน้อยที่สุดของผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน ในทางกลับกันผู้พูดภาษาไทยนิยมใช้ส่วนขยายการขอร้องโดยโครงสร้างที่ผู้พูดนิยมใช้มากที่สุด ก็คือรูปแบบ () [] () ขยายตามด้วยส่วนหลักและตามด้วยส่วนขยาย พบถึง 38.67% รองลงมาคือ รูปแบบ () [] ขยายตามด้วยส่วนหลัก พบ 37.78 % นอกจากนี้ยังพบโครงสร้างรูปแบบ () () () อีกด้วย ในขณะที่โครงสร้างรูปแบบ [] กับเป็นโครงสร้างที่ผู้พูดนิยมใช้น้อยที่สุด เพียง 4.89% เท่านั้น

จากลักษณะดังกล่าว พบความแตกต่างของจำนวนส่วนขยายที่ปรากฏในแต่ละโครงสร้างการขอร้องของผู้พูดทั้ง 2 ภาษาด้วยเช่นกัน ดังจะปรากฏในตารางที่ 27

ตารางที่ 27 การเปรียบเทียบปริมาณการปรากฏส่วนขยายของการขอร้องในแต่ละโครงสร้างที่พบระหว่างภาษาไทยกับภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน

รูปแบบที่	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน
1.	[]	[]
2.	[] (min 1 – max 5)	[] (min 1 – max 3)
3.	(min 1 – max 5) []	(min 1 – max 3) []
4.	(min 1 – max 5) [] (min 1 – max 4)	(min 1 – max 3) [] (min 1 – max 3)
5.	() () () (min 3 – max 6)	-

จากตารางที่ 27 จะพบว่าโครงสร้างการขอร้องที่มีส่วนขยายมีด้วยกันทั้งหมด 4 รูปแบบ แต่รูปแบบที่ปรากฏในทั้ง 2 ภาษาเหมือนกันมีอยู่ 3 รูปแบบ คือ รูปแบบ [] () , () [] และ () [] () เมื่อพิจารณาโครงสร้างการขอร้องของผู้พูดภาษาไทย พบว่าในแต่ละข้อความของโครงสร้างรูปแบบ [] () รูปแบบ () [] และรูปแบบ () [] () พบว่ามีส่วนขยายได้มากถึง 5 ส่วน โดยมีรูปแบบ () [] () มีส่วนขยายหลังส่วนหลักมากที่สุดได้ถึง 4 ส่วน นอกจากนี้โครงสร้างรูปแบบ () () () คือส่วนขยายเพียงอย่างเดียวพบว่ามีส่วนขยายมากที่สุดได้ถึง 6 ส่วน ในขณะที่ส่วนขยายการขอร้องของผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันที่ปรากฏในโครงสร้างการขอร้องทั้ง 3 รูปแบบ ไม่ว่าจะมีส่วนขยายอยู่หน้าหรือหลังส่วนหลักก็ตาม พบส่วนขยายมากที่สุดเพียง 3 ส่วนเท่านั้น และเมื่อนำโครงสร้างการขอร้องแต่ละรูปแบบของทั้ง 2 ภาษามาเจงนับ ปรากฏผลดังตารางที่ 28

ตารางที่ 28 ความถี่ในการปรากฏส่วนขยายในโครงสร้างการขอร้องที่มีส่วนขยายในภาษาไทย และภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน

รูปแบบที่	โครงสร้าง	ปริมาณส่วนขยาย	
		ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน
2	ส่วนหลักตามด้วยส่วนขยาย [] ()	123	134
3	ส่วนขยายตามด้วยส่วนหลัก () []	380	195
4	ส่วนขยายตามด้วยส่วนหลักและตามด้วยส่วนขยาย () [] ()	548	159
5	ส่วนขยายเพียงอย่างเดียว () () ()	48	-
	รวม	1,094	488

ในตารางที่ 28 จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า ผู้พูดภาษาไทยใช้ส่วนขยายของการขอร้อง 1,094 ข้อความย่อย ในขณะที่ผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันพบ 488 ข้อความย่อย ซึ่งผู้พูดภาษาไทยมีปริมาณของส่วนขยายมากกว่าผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันอยู่ถึง 606 ข้อความย่อย

จากลักษณะที่ได้กล่าวมาทั้งหมด สามารถสรุปได้ว่า ผู้พูดภาษาไทยจะขอร้องโดยใช้โครงสร้างที่มีส่วนขยายมากถึง 95.77% และพบส่วนขยาย 1,094 ข้อความย่อย ซึ่งมากกว่าผู้พูด

ภาษาอังกฤษแบบอเมริกันที่พบการขอร้องโดยใช้โครงสร้างส่วนขยายเพียง 66.67% และส่วนขยาย 488 ข้อความย่อยเท่านั้น ดังนั้นผลการวิจัยดังกล่าวเป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้

นอกจากนี้การใช้โครงสร้างส่วนขยายในปริมาณที่ค่อนข้างมากของผู้พูดภาษาไทย สะท้อนให้เห็นว่าผู้พูดภาษาไทยมักจะขอร้องโดยใช้วัจนกรรมอ้อมมากกว่าผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน เพราะส่วนขยายมีใช้ส่วนที่ผู้พูดใช้แสดงเจตนาการขอร้องอย่างชัดเจน เลี้ยว (Liao, 1997) พบว่าชาวอเมริกันนิยมจะกล่าวขอร้องโดยใช้ส่วนหลัก แต่ไม่นิยมใช้ส่วนขยายทั้งหน้าและหลังคำกล่าวขอร้อง ผลวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยนี้ ที่พบว่าผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันนิยมใช้โครงสร้างการขอร้องที่ประกอบด้วยส่วนหลักเพียงอย่างเดียวในปริมาณที่มากกว่าโครงสร้างแบบอื่น ๆ

6.1.2 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างการขอร้องของทั้ง 2 ภาษากับสถานภาพทางสังคมของผู้พูดผู้ฟัง

ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างการขอร้องกับสถานภาพทางสังคมของผู้พูดผู้ฟังในภาษาไทยเปรียบเทียบกับผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน ก็เพื่อศึกษาว่าในแต่ละสถานการณ์ที่ผู้พูดผู้ฟังมีสถานภาพทางสังคมต่างกันจะมีผลต่อการเลือกใช้โครงสร้างการขอร้องของผู้พูดทั้ง 2 ภาษามากน้อยต่างกันอย่างไร ผลปรากฏดังตารางที่ 29

ตารางที่ 29 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างการขอร้องของทั้ง 2 ภาษากับ
สถานภาพทางสังคมของผู้พูดผู้ฟัง

แบบที่	ลักษณะของโครงสร้าง	สถานภาพทางสังคม					
		ผู้พูดต่ำกว่าผู้ฟัง		ผู้พูดเท่ากับผู้ฟัง		ผู้พูดสูงกว่าผู้ฟัง	
		ท ¹	อ ²	ท	อ	ท	อ
1	[] (%)	(1) ³ 0.67	(45) 30	(8) 5.33	(50) 33.34	(13) 8.67	(55) 36.67
2	[] () (%)	(2) 1.33	(27) 18	(23) 15.33	(35) 23.33	(48) 32	(38) 25.33
3	() [] (%)	(73) 48.66	(57) 38	(53) 35.34	(42) 28	(44) 29.33	(42) 28
4	() [] () (%)	(32) 7.11	(21) 14	(63) 42	(23) 15.33	(44) 29.33	(15) 13.11
5	() () () (%)	(7) 4.67	-	(3) 2	-	(1) 0.67	-
	รวม (%)	(150) 100	(150) 100	(150) 100	(150) 100	(150) 100	(150) 100

จากตารางที่ 29 จะเห็นว่าในสถานการณ์ที่ผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้ฟัง ผู้พูดภาษาไทยจะใช้โครงสร้างรูปแบบ () [] มากที่สุด คือ 48.66 % หากผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมเท่ากับผู้ฟัง ผู้พูดภาษาไทยจะใช้โครงสร้างรูปแบบ () [] () มากที่สุด คือ 42% และกรณีที่ผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้ฟังจะใช้โครงสร้าง [] () มากที่สุด คือ 32% ในขณะที่ผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันเกือบทุกสถานภาพทางสังคม จะใช้โครงสร้างรูปแบบ [] มากที่สุด ยกเว้นกรณีที่ผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้ฟังจะใช้โครงสร้างรูปแบบ () [] มากที่สุด คือ 38% แต่ก็พบโครงสร้างรูปแบบ [] มากเช่นกัน กล่าวคือ พบถึง 30%

¹ ท หมายถึงผู้พูดภาษาไทย

² อ หมายถึงผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน

³ () หมายถึงจำนวนความถี่ในการปรากฏ

นอกจากนี้ยังมีประเด็นที่น่าสนใจจากรูปแบบโครงสร้างการขอร้องในแต่ละสถานภาพทางสังคมของผู้พูดผู้ฟังทั้ง 2 ภาษา ดังนี้ คือ

ตารางที่ 30 ร้อยละการปรากฏ โครงสร้างการขอร้อง จำแนกตามสถานภาพทางสังคมของผู้พูดผู้ฟังในผู้พูดภาษาไทยเปรียบเทียบกับภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน

โครงสร้าง	จำนวนการปรากฏโครงสร้าง (%)		สถานภาพทางสังคม			
			ผู้พูดต่ำกว่าผู้ฟัง		ผู้พูดเท่ากับผู้ฟัง	
	ท	อ	ท	อ	ท	อ
โครงสร้างที่เริ่มต้นด้วยส่วนหลัก (รูปแบบ [] และ [] ())	2	48	20.66	56.67	40.67	62
โครงสร้างที่เริ่มต้นด้วยส่วนขยาย (รูปแบบ () [], () [] () และ () () ())	98	52	79.34	43.33	59.33	38
รวม	100%	100%	100%	100%	100%	100%

จากตารางที่ 30 จะพบความแตกต่างการเลือกใช้โครงสร้างการขอร้องทั้ง 2 ภาษา อย่างชัดเจน คือ ไม่ว่าผู้พูดจะมีสถานภาพทางสังคมเท่ากับ หรือ สูงกว่า ผู้ฟังผู้พูดภาษาไทย จะนิยมใช้โครงสร้างที่เริ่มต้นด้วยส่วนขยาย ในขณะที่ผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน จะใช้โครงสร้างที่เริ่มต้นด้วยส่วนหลัก เมื่อพิจารณาสถานการณ์ที่ผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้ฟังจะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า ผู้พูดภาษาไทย มีการใช้โครงสร้างที่เริ่มต้นด้วยส่วนหลักเพียง 2% จำนวนการปรากฏของโครงสร้างที่เริ่มต้นด้วยส่วนหลักเพิ่มขึ้น อย่างเห็นได้ชัดในกรณีที่ผู้พูดมีสถานภาพเท่ากับผู้ฟัง 20.66% และในกรณีที่ผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้ฟัง (40.67%) ในขณะที่ผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันจะใช้โครงสร้างที่เริ่มต้นด้วยส่วนหลักมากขึ้นตามลำดับเช่นกัน คือ 48% 56.67% และ 62% แต่ความแตกต่างระหว่างกลุ่มสถานภาพทางสังคมไม่ชัดเจนเช่นในภาษาไทย

ส่วนลักษณะโครงสร้างที่เริ่มต้นด้วยส่วนขยายในภาษาไทยจะพบสูงมากในสถานการณ์ที่ผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้ฟัง (98%) จำนวนการปรากฏของโครงสร้างชนิดนี้ ลดน้อยลงอย่างเห็นได้ชัดในกรณีที่ผู้พูดมีสถานภาพเท่ากับผู้ฟัง (79.34%) และในกรณีที่ผู้พูดมีสถานภาพสูงกว่าผู้ฟัง (59.33%) ในผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันก็มีแนวโน้มเช่นเดียวกันแต่ปริมาณไม่แตกต่างกันมากเช่นในผู้พูดภาษาไทย คือ 52% 43.33% และ 38% ตามลำดับ

จากลักษณะดังกล่าว จะเห็นว่าสถานภาพทางสังคมของผู้พูดมีบทบาทต่อการเลือกใช้โครงสร้างการขอร้องในภาษาไทย กล่าวคือ กรณีที่ผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้ฟัง ผู้พูดจะใช้โครงสร้างที่รูปแบบ [] () มากที่สุด (32%) ซึ่งเป็นโครงสร้างที่เริ่มต้นด้วยส่วนหลัก และในกรณีที่ผู้พูดมีสถานภาพทางสังคม ต่ำกว่าหรือเท่ากับผู้ฟังจะใช้โครงสร้างรูปแบบ () [] มากที่สุด 48.66% แต่สำหรับผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน สถานภาพทางสังคมของผู้พูดผู้ฟังไม่มีบทบาทต่อการเลือกใช้โครงสร้างการขอร้อง เนื่องจากในทุกสถานภาพทางสังคมของผู้พูดผู้ฟัง มีความแตกต่างของปริมาณการเลือกใช้โครงสร้างแต่ละรูปแบบไม่ชัดเจนเช่นในผู้พูดภาษาไทย จากผลการวิจัยดังกล่าวจึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

6.2 กลวิธีการขอร้อง

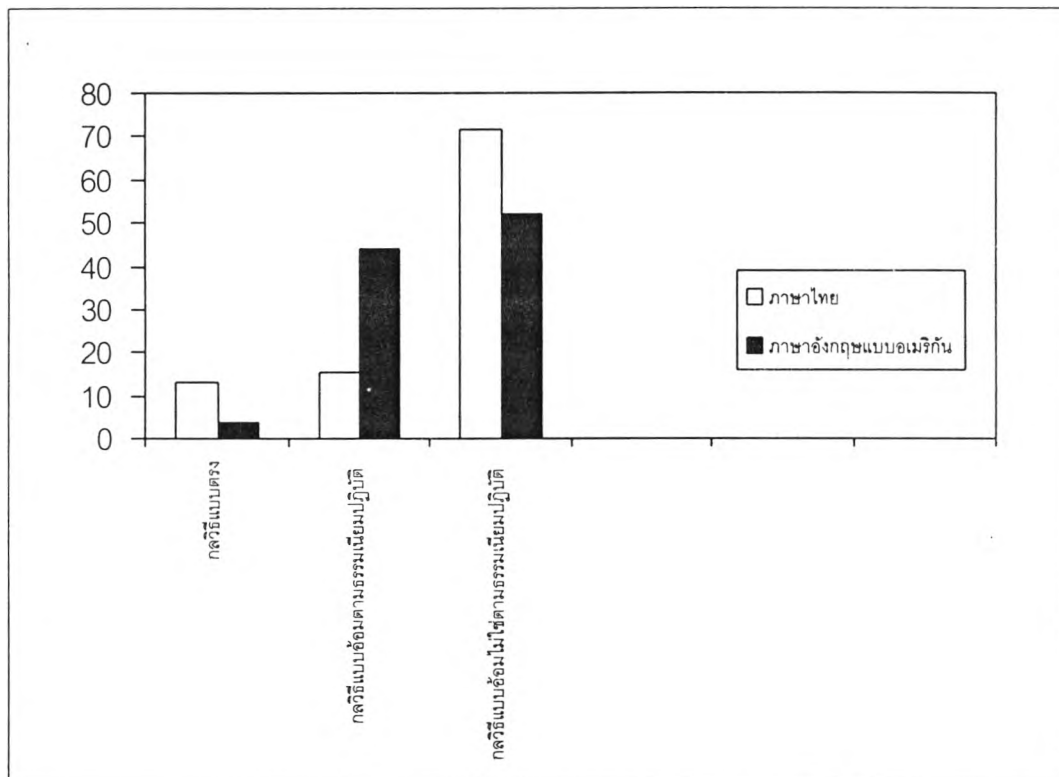
6.2.1 การเปรียบเทียบกลวิธีการขอร้องระหว่างภาษาไทยกับภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน

จากที่ได้กล่าวถึงกลวิธีการขอร้องที่พบในภาษาไทยและภาษาอังกฤษแบบอเมริกันในหัวข้อที่ 4.2 และ 5.2 ผู้วิจัยจึงมีความสนใจว่ากลวิธีการขอร้องของทั้ง 2 ภาษามีความเหมือนหรือต่างกัน ลักษณะใดบ้าง ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำกลวิธีการขอร้องที่ปรากฏในภาษาไทย และภาษาอังกฤษแบบอเมริกันมาแสดงผลเปรียบเทียบดังตารางที่ 31

ตารางที่ 31 ความถี่ในการปรากฏกลวิธีการขอร้องที่พบในภาษาไทยเปรียบเทียบกับภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน

กลวิธี	% การปรากฏ	
	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน
กลวิธีแบบตรง	12.98	3.84
กลวิธีแบบอ้อมตามธรรมเนียมปฏิบัติ	15.66	44.14
กลวิธีแบบอ้อมไม่ใช่ตามธรรมเนียมปฏิบัติ	71.36	52.02
รวม	100	100

แผนภูมิที่ 14 ร้อยละการปรากฏกลวิธีการขอร้องที่พบในภาษาไทยเปรียบเทียบกับภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน

จากตารางที่ 31 และแผนภูมิที่ 14 โดยภาพรวมจะเห็นว่าผู้พูดภาษาไทยนิยมกล่าวขอร้องโดยใช้กลวิธีแบบอ่อนไม่ใช่อตามธรรมเนียมปฏิบัติ พบจำนวน 77.36% แต่ไม่ค่อยนิยมใช้กลวิธีแบบตรง และกลวิธีแบบอ่อนตามธรรมเนียมปฏิบัติมากนัก กล่าวคือ พบ 12.98% และ 15.66% ตามลำดับ ในขณะที่ผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันนิยมกล่าวขอร้องโดยใช้กลวิธีแบบอ่อนตามธรรมเนียมปฏิบัติ (44.14%) และพบกลวิธีแบบอ่อนไม่ใช่อตามธรรมเนียมปฏิบัติ (52.02%) แต่ไม่นิยมกลวิธีแบบตรง

หากพิจารณาตามส่วนของโครงสร้าง พบว่าส่วนหลักของการขอร้องที่ผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันนิยมใช้ คือ กลวิธีแบบอ่อนตามธรรมเนียมปฏิบัติ ไม่ใช่กลวิธีแบบตรง ในขณะที่ผู้พูดภาษาไทยนิยมใช้ทั้งกลวิธีแบบตรงและแบบอ่อนตามธรรมเนียมปฏิบัติในปริมาณน้อยและใกล้เคียงกัน ผลการวิจัยดังกล่าวจึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ผู้วิจัยตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่าผู้พูดภาษาไทย มักใช้กลวิธีแบบอ่อนไม่ใช่อตามธรรมเนียมปฏิบัติ ซึ่งเป็นส่วนขยายการขอร้องในปริมาณมาก จึงทำให้ผู้พูดใช้กลวิธีแบบตรงในส่วนหลักของการขอร้องค่อนข้างมาก เพื่อให้ผู้ฟังได้เข้าใจเจตนาของผู้พูดได้ชัดเจน

นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้พูดภาษาไทยมักใช้คำลงท้ายร่วมกับส่วนหลักการขอร้อง เช่น "คะ/ครับ/ค่ะ" ซึ่งคำเหล่านี้ทำให้คำขอร้องมีความหนักแน่นลดลงและสุภาพมากยิ่งขึ้นด้วย ในขณะที่ภาษาอังกฤษแบบอเมริกันพบเพียงแค่คำเดียว คือ คำว่า "please" แต่ก็พบน้อยมาก ในส่วนขยายของการขอร้อง พบว่าผู้พูดทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษแบบอเมริกันใช้กลวิธีแบบอ้อมไม่ใช้ตามธรรมเนียมปฏิบัติเหมือนกัน แต่ผู้พูดภาษาไทยจะนิยมใช้มากกว่าผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันเป็นอย่างมาก

สำหรับกลวิธีการขอร้องทั้ง 3 กลวิธีที่พบกับผู้พูดทั้ง 2 ภาษา ก็จะมีกลวิธีย่อยต่าง ๆ ซึ่งมีอัตราการปรากฏที่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 32

ตารางที่ 32 ความถี่ในการปรากฏกลวิธีย่อยที่พบในกลวิธีการขอร้องในภาษาไทยเปรียบเทียบกับภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน

กลวิธีย่อยที่พบในภาษาไทย	ร้อยละการปรากฏ	กลวิธี	ร้อยละการปรากฏ	กลวิธีย่อยที่พบในภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน
1.1 การกล่าวเชิงคำสั่ง	0.52	1. กลวิธีแบบตรง	0.32	1.1 การกล่าวเชิงคำสั่ง
1.2 การขอร้องอย่างตรงไปตรงมา	8.55		2.13	1.2 การขอร้องอย่างตรงไปตรงมา
1.3 การบอกความต้องการของผู้พูด	3.91		1.39	1.3 การบอกความต้องการของผู้พูด
2.1 การบอกอย่างมีเงื่อนไข	2.09	2. กลวิธีแบบอ้อมตามธรรมเนียมปฏิบัติ	1.60	2.1 การบอกอย่างมีเงื่อนไข
2.2 การถามความเป็นไปได้	11.61		34.43	2.2 การถามความเป็นไปได้
2.3 การแสดงความลังเลใจ	1.96		3.84	2.3 การแสดงความลังเลใจ
			4.26	2.4 การถามความคิดเห็น
3.1 การแสดงเหตุผล	20.81	3. กลวิธีแบบอ้อมไม่ใช้ตามธรรมเนียมปฏิบัติ	19.72	3.1 การแสดงเหตุผล
3.2 การเกริ่นนำ	16.83		8.32	3.2 การเกริ่นนำ
3.3 การทักทาย	13.57		5.12	3.3 การทักทาย
3.4 การขอโทษ	6.0		9.81	3.4 การขอโทษ
3.5 การขอบคุณ	3.85		2.77	3.5 การขอบคุณ
3.6 การให้คำสัญญา	2.22		2.03	3.6 การให้คำสัญญา
3.7 การให้ข้อเสนอทดแทน	1.95		2.66	3.7 การให้ข้อเสนอทดแทน
3.8 การยกย่องผู้ฟัง	2.09		0.96	3.8 การยกย่องผู้ฟัง
3.9 การเน้นย้ำคำขอร้อง	1.96		0.64	3.9 การเน้นย้ำคำขอร้อง
3.10 การเสนอข้อต่อรองให้กับผู้ฟัง	0.98			
3.11 การแสดงความเกรงใจ	0.45			
3.12 การแสดงความกังวลใจ	0.65			
รวม	100	รวม	100	

จากตารางที่ 32 จะเห็นว่า กลวิธีแบบตรงที่พบในผู้พูดทั้ง 2 ภาษา มี 3 กลวิธีย่อยเหมือนกัน คือ การกล่าวเชิงคำสั่ง การขอร้องอย่างตรงไปตรงมา และการบอกความต้องการของผู้พูด แต่เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบที่ละกลวิธีย่อย พบว่า การกล่าวเชิงคำสั่งเป็นกลวิธีย่อยที่พบน้อยมากกับผู้พูดทั้ง 2 ภาษา กล่าวคือในภาษาไทยพบ 0.52% ส่วนภาษาอังกฤษแบบอเมริกันพบเพียง 0.32% อาจเนื่องมาจากการกล่าวเชิงคำสั่งเป็นกลวิธีย่อยที่ผู้พูดใช้คำพูดค่อนข้างรุนแรงและมีความสุภาพน้อย ซึ่งในภาษาไทยมักใช้คำว่า “สิ” และ “หน่อย” เพิ่มความหนักแน่นของคำขอร้อง แต่ทั้งนี้ก็ต้องขึ้นอยู่กับลักษณะน้ำเสียงด้วยว่าเป็นคำสั่งหรือไม่ เพราะหากคำว่า “สิ” และ “หน่อย” ปรากฏอยู่ในกลวิธีย่อยอื่นที่มีใช้การกล่าวเชิงคำสั่งก็จะทำให้คำกล่าวนั้นลดความหนักแน่นลง เช่น “ขอยืมหนังสือเล่มนั้นหน่อยสิครับ จะเห็นว่า คำว่า “หน่อยสิ” ทำให้ผู้ฟังรู้สึกว่าเป็นเรื่องที่ผู้พูดขอร้องนั้นเป็นเรื่องเล็กน้อย นอกจากนี้ยังพบว่ากลวิธีย่อยนี้มักปรากฏร่วมกับกลวิธีย่อยการขอบคุณ ซึ่งกลวิธีย่อยการขอบคุณเป็นคำกล่าวที่ช่วยลดความหนักแน่นของการกล่าวเชิงคำสั่ง ส่วนผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันไม่พบการปรากฏในลักษณะดังกล่าว

กลวิธีย่อยการขอร้องอย่างตรงไปตรงมา พบการใช้ค่อนข้างมากกับผู้พูดภาษาไทย พบ 8.55% (131 ข้อความย่อย) ขณะที่ผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันพบเพียง 20 ข้อความย่อย คิดเป็น 2.13% ทั้งนี้เพราะในภาษาไทยมักมีการใช้คำลงท้าย ได้แก่ คำว่า “คะ/ครับ/ค่ะ” ซึ่งคำเหล่านี้เป็นคำที่เพิ่มคุณภาพของคำกล่าวถ้อย ในขณะที่ผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันก็มีคำว่า “please” แสดงคุณภาพเช่นกัน แต่พบว่าผู้พูดไม่ค่อยนิยมใช้กับกลวิธีย่อยนี้ ส่วนกลวิธีย่อยการบอกความต้องการของผู้พูด จะเห็นว่าผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันจะใช้กลวิธีย่อยนี้เพียง 1.39% ซึ่งน้อยกว่าผู้พูดภาษาไทย ซึ่งพบ 3.91% โดยกลวิธีย่อยนี้จะปรากฏคำว่า “would like”, “hope”, “wish” หรือ “want” ซึ่งก็คล้ายคลึงกับคำที่พบในภาษาไทย คือคำว่า “อยาก”, “อยากจะ”, “ต้องการ” หรือ “มีความประสงค์” สำหรับกลวิธีนี้โดยรวมแล้วทั้ง 2 ภาษามีความคล้ายคลึงกันมาก เช่นในสถานการณ์ขอยืมหนังสือ

(91) [I would like to borrow the book for my paper.]

(92) (อาจารย์ครับ) [ผมอยากจะยืมหนังสือเล่มนี้ไปดูหน่อยครับ] (รับรองว่าจะไม่ทำ ยับแน่)

กลวิธีแบบอ้อมตามธรรมเนียมปฏิบัติ เป็นกลวิธีที่ผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันนิยมใช้ค่อนข้างมาก จึงพบกลวิธีย่อยที่หลากหลายกว่าภาษาไทย คือพบจำนวน 4 กลวิธีย่อย ได้แก่ การบอกอย่างมีเงื่อนไข การถามความเป็นไปได้ การแสดงความลังเลใจ และการถามความคิดเห็น ส่วนในภาษาไทยพบเพียง 3 กลวิธีย่อย โดยไม่พบกลวิธีย่อยการถามความคิดเห็น สำหรับ

การบอกอย่างมีเงื่อนไข พบว่าผู้พูดภาษาไทยนิยมใช้มากกว่าผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน กล่าวคือในภาษาไทยพบถึง 32 ข้อความย่อย คิดเป็น 2.09% ขณะที่ภาษาอังกฤษแบบอเมริกันพบเพียง 15 ข้อความย่อย หรือคิดเป็น 1.60% แต่ลักษณะส่วนใหญ่ที่พบทั้ง 2 ภาษา คล้ายคลึงกันมาก นั่นก็คือ ลักษณะประโยคเป็นประโยคความซ้อนเหมือนกันทั้ง 2 ภาษา และคำที่พบในการบอกอย่างมีเงื่อนไขในภาษาไทยคือคำว่า “ถ้า”, “เมื่อ”, “หลังจาก” ซึ่งเทียบได้กับภาษาอังกฤษแบบอเมริกันก็คือ คำว่า “if”, “when”, “after” ตามลำดับ และคำเหล่านี้ก็พบในการบอกอย่างมีเงื่อนไขของผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันเช่นกัน โดยคำเหล่านี้ก็จะแสดงการใช้ลักษณะที่ต่างกันในเรื่องของเวลา คือ คำว่า “เมื่อ”, “หลังจาก”, “when” และ “after” จะเป็นคำบอกเวลาที่เกี่ยวข้องกับลำดับเหตุการณ์ แต่การใช้คำว่า “if”, “ถ้า” จะเป็นเรื่องของเงื่อนไขไม่เกี่ยวข้องกับลำดับเวลา

ส่วนการถามความเป็นไปได้ เป็นกลวิธีย่อยที่ผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันใช้มากที่สุด ถึง 323 ข้อความย่อย คิดเป็น 34.43% ในขณะที่ผู้พูดภาษาไทยพบในปริมาณที่น้อยกว่ามาก คือพบเพียง 11.61% สำหรับกลวิธีย่อยนี้ผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันมักจะใช้คำว่า “would you mind”, “would it be O.K. ...”, “may”, “can” และ “would” คำเหล่านี้มักจะวางอยู่หน้า คำกล่าวขอร้องเท่านั้น ซึ่งก็คล้ายคลึงกับที่พบในภาษาไทย คือคำว่า “คุณรังเกียจไหม”, “คุณจะทำอะไรไหม”, “จะเป็นไรไหม”, “จะสะดวกไหม”, “จะเป็นการรบกวนไหม” แต่โดยส่วนใหญ่ในภาษาไทยมักจะวางอยู่หน้าคำกล่าวขอร้องเช่นกัน แต่ก็สามารถวางอยู่หลังคำกล่าวขอร้องได้ ส่วนคำว่า “ได้ไหม”, “ได้รึเปล่า” ในภาษาไทยเทียบได้กับคำว่า “May” และ “Would” แต่คำเหล่านี้จะต้องวางอยู่หลังคำกล่าวขอร้องเสมอ นอกจากนี้ยังมีอีกสิ่งหนึ่งที่พบทั้งผู้พูดภาษาไทยและภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน นั่นก็คือ การใช้คำแสดงเวลาที่ไม่นานนัก เพื่อลดความหนักแน่นของคำขอร้อง เช่น “a couple days”, “a minute”, “a moment”, “a few minutes”, “สัก...วัน”, “หน่อย”, “สักครู่”, “สักครั้ง”, “พอ”

สำหรับการแสดงความลังเลใจเป็นกลวิธีย่อยที่ผู้พูดภาษาไทยนิยมใช้มากกว่าผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน โดยกลวิธีย่อยนี้จะปรากฏคำว่า “ไม่ทราบ”, “คง”, “wonder” เพื่อให้การขอร้องดูไม่เป็นการจงใจหรือตั้งใจ แต่เป็นที่น่าสนใจว่า ลักษณะโครงสร้างประโยคที่พบในภาษาไทยจะเป็นได้ทั้งประโยคความเดียวและความซ้อน และมักจะพบส่วนขยายของการขอร้องประกอบด้วยเสมอ ในขณะที่ภาษาอังกฤษแบบอเมริกันลักษณะประโยคเป็นประโยคความซ้อนที่อาจจะมีส่วนขยายของการขอร้องหรือไม่ก็ได้ กลวิธีย่อยนี้จัดเป็นกลวิธีย่อยที่อ่อนและสุภาพมากกว่ากลวิธีย่อยอื่นๆ เพราะผู้พูดค่อนข้างจะเกรงใจผู้ฟัง และไม่กล้าที่จะขอร้อง จึงแสดงการขอร้อง

ไม่ค่อยชัดเจนมากนัก แต่จากการวิเคราะห์ข้อมูลของทั้ง 2 ภาษา กลวิธียอมนี้มักจะพบกับสถานการณ์ที่ผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้ฟัง เช่นตัวอย่างที่ (93) สถานการณ์ขอให้เจ้านายแปลเอกสาร และตัวอย่างที่ (94) สถานการณ์ขอยืมหนังสือจากอาจารย์

(93) [I was wondering if you're not busy tonight, you could help me translate this.]

(94) (อาจารย์ขา) (ขอโทษนะคะ) [ไม่ทราบว่าหนูจะขอยืมหนังสือ ... หน่อยได้ไหมคะ] (แล้วหนูจะนำมาคืนวัน ... ค่ะ)

จากตัวอย่างที่ (93) ผู้พูดมิได้แสดงการขอร้องผู้ฟังให้แปลเอกสารโดยตรงแต่กับกล่าวในลักษณะของการพูดเปรย ๆ ถึงสิ่งที่ต้องการขอร้องว่า ผู้พูดกำลังสงสัยว่าถ้าผู้ฟังไม่มีเรื่องยุ่งในคืนนี้ ผู้ฟังจะสามารถแปลเอกสารให้ได้หรือไม่ ส่วนตัวอย่างที่ (94) ผู้พูดจะกล่าวแสดงความไม่มั่นใจว่าผู้ฟังจะยอมให้ผู้พูดยืมหนังสือหรือไม่ ทั้งนี้เพราะผู้พูดรู้สึกไม่แน่ใจว่าการกล่าวขอยืมหนังสือกับผู้ฟังโดยตรงไปตรงมานั้น ผู้ฟังจะคิดว่าเป็นการก้าวก่ายหรือทำให้ผู้ฟังไม่พอใจหรือเปล่า

การถามความคิดเห็น เป็นกลวิธียอมนีที่พบเฉพาะภาษาอังกฤษแบบอเมริกันเท่านั้น พบการใช้จำนวน 36 ข้อความ คิดเป็น 3.84% และมักจะปรากฏคำว่า "do you think" เป็นลักษณะของการแสดงหน้าด้านบวกลของผู้ฟัง หรือความรู้สึกทางด้านบวกลของผู้พูดที่มีต่อผู้ฟังเพื่อแสดงถึงความสัมพันธ์อันดี ความเป็นมิตรกับผู้ฟังทำให้ผู้ฟังเกิดความเต็มใจที่จะปฏิบัติตามคำขอร้อง แต่กลวิธียอมนีไม่เกิดกับผู้พูดภาษาไทย อาจเป็นเพราะผู้พูดภาษาไทยไม่คิดว่าการขอร้องในลักษณะนี้จะแสดงถึงความเป็นมิตร แต่กับคิดว่าเป็นการก้าวก่ายสิทธิส่วนบุคคล หรือเป็นคำกล่าวที่ค่อนข้างจะบังคับผู้ฟังให้ทำตามคำขอร้องมากกว่าโดยไม่คำนึงถึงความรู้สึกของผู้ฟัง ดังนั้นกลวิธียอมนีจึงอาจไม่ปรากฏในภาษาไทย เพราะผู้พูดภาษาไทยอาจเห็นว่าคำกล่าวขอร้องแบบนี้ไม่เหมาะสมและไม่สุภาพก็เป็นได้

เมื่อพิจารณาจากกลวิธียอมนีที่ปรากฏในกลวิธีแบบอ้อมไม่ใช้ตามธรรมเนียมปฏิบัติโดยรวม จะพบว่าผู้พูดภาษาไทยใช้กลวิธีนี้จำนวน 71.36% (1,094 ข้อความยอมนี) ซึ่งมากกว่าผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันเป็นอย่างมากที่พบเพียง 52.02% (488 ข้อความยอมนี) ลักษณะเช่นนี้สะท้อนให้เห็นว่าผู้พูดภาษาไทยแสดงการขอร้องด้วยการใช้ถ้อยคำต่าง ๆ มากกว่าผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ให้มากที่สุด ซึ่ง เลี้ยว (Liao, 1997) ก็พบลักษณะเช่นนี้ในการศึกษาวัจนกรรมกรการขอร้องของคนอเมริกันเปรียบเทียบกับคนไต้หวัน หรือแม้กระทั่งงานของธนพรราช

(ธนพรพรข สหายหุร่น, 2542) ที่ศึกษาการถ่ายโอนทางวัฒนธรรมของกลวิธีการปฏิเสธในภาษาอังกฤษของนักศึกษาไทยที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ก็พบลักษณะนี้เช่นกัน

สำหรับกลวิธีแบบอ้อมไม่ใช่ตามธรรมเนียมปฏิบัตินี้ ในภาษาไทยมีกลวิธีย่อยจำนวน 12 กลวิธีย่อย ซึ่งมากกว่าภาษาอังกฤษแบบอเมริกันที่พบเพียง 9 กลวิธีย่อยเท่านั้น โดยกลวิธีย่อยที่ผู้พูดทั้ง 2 ภาษานิยมใช้มากที่สุด คือ กลวิธีย่อยการแสดงผลโดยมีปริมาณการใช้เท่ากันโดยประมาณ คือ 20.81% ในผู้พูดภาษาไทย และ 19.72% ในผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน ลักษณะที่คล้ายคลึงกันอีกประการหนึ่งก็คือ ผู้พูดมักใช้คำเพื่อเพิ่มความหนักแน่นของเหตุผลค่อนข้างมาก ซึ่งในภาษาไทยได้แก่ คำว่า “ต้อง”, “จริง”, “ด่วนมาก”, “ด่วน”, “จำเป็น”, “สำคัญ” ส่วนภาษาอังกฤษแบบอเมริกันก็ได้แก่ คำว่า “really”, “urgent”, “right away”, “right now”, “quick”, “immediate”, “important”, “very”, “have to”, “need” และ “too” นอกจากนี้ในภาษาไทยก็ยังพบคำว่า “ลืมไปว่า”, “เพิ่งนึกขึ้นได้ว่า”, “พอดี”, “บังเอิญ” และ “เผอิญ” ใช้แทนคำว่า “เพราะ” หรือ “เนื่องจาก” ค่อนข้างมาก เพื่อให้เหตุผลนั้นดูสมจริงว่าเป็นเหตุสุดวิสัย และมีได้ตั้งใจ เช่นเดียวกับที่พบในภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน คือคำว่า “I forgot” หรือ “just” แต่พบน้อยกว่ามากเพียง 14 ครั้ง ดังตัวอย่างที่ (95-96) สถานการณ์ขอใช้โทรศัพท์ และตัวอย่างที่ (97) สถานการณ์ขอให้หัวหน้าแปลเอกสาร

- (95) (ขอประทานโทษครับท่าน) [ผมขอใช้โทรศัพท์ท่านได้ไหมครับ] (พอดีมีธุระสำคัญต้องโทรกลับบ้าน)
- (96) [May I borrow your mobile phone?] (I just got a page that I need to telephone my home immediately.) (I will pay you for the call.)
- (97) (หัวหน้าครับ) (ไม่ทราบว่าพอจะมีเวลารว่างมั๊ยครับ) [อยากจะรบกวนหัวหน้าช่วยดูบทความนี้หน่อยได้มั๊ยครับ] (พอดีผมไม่ค่อยแน่ใจ)

เป็นที่น่าสังเกตว่า การใช้คำว่า “I forgot” หรือ “just” มักพบกับสถานการณ์ “ขอใช้โทรศัพท์” เพียงอย่างเดียว จะมีก็เพียง 1 ข้อความย่อยเท่านั้นที่พบในสถานการณ์ “ขอยืมหนังสือจากอาจารย์” ที่กล่าวว่า “I just need to look up something.” ทั้งนี้อาจเนื่องจากลักษณะของสถานการณ์ดังกล่าวเอื้อต่อการเกิดคำเหล่านี้ก็ได้ ยังมีอีกประเด็นที่พบกับผู้พูดภาษาไทย คือมีการใช้คำว่า “สงสัย” “ไม่แน่ใจ”, “อาจจะ” เพื่อแสดงความไม่มั่นใจและกังวลใจของผู้พูด และทำให้ผู้ฟังรู้สึกว่าผู้พูดมีได้ต้องการจะหลอกลวง การกล่าวเช่นนี้สามารถเพิ่มความหนักแน่นของเหตุผลได้จากคำพูดที่ทำให้ผู้ฟังรู้สึกว่าผู้พูดกำลังกังวลใจมาก เช่นในสถานการณ์ขอใช้โทรศัพท์ของเจ้านาย

(98) (เจ้านายคะ) [ขอรับกวนเยิมโทรศัพท์โทรกลับบ้านหน้อยนะคะ] (สงสัยจะมีฐานะ
ถ้วน) (ขอขอบคุณคะ)

การเกริ่นนำ เป็นกลวิธีย่อยที่พบตำแหน่งการปรากฏอยู่ก่อนส่วนหลักเสมอ ดังนั้นโครงสร้างการขอเรื่องที่พบการเกริ่นนำจึงมีได้เพียง 3 รูปแบบเท่านั้น คือ โครงสร้างส่วนขยายตามด้วยส่วนหลัก, โครงสร้างส่วนขยายตามด้วยส่วนหลักและตามด้วยส่วนขยาย และโครงสร้างส่วนขยายเพียงอย่างเดียว โดยกลวิธีนี้ผู้พูดภาษาไทยนิยมใช้มากเป็นอันดับสอง พบถึง 16.83% ซึ่งก็ไม่แตกต่างจากกลวิธีการแสดงเหตุผลมากนัก กล่าวคือแตกต่างกันเพียง 3.98% แต่กับผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันพบ 8.32% นิยมใช้มากเป็นอันดับสาม ซึ่งต่างจากการแสดงเหตุผลที่พบในภาษาอังกฤษแบบอเมริกันมากถึง 11.40% ส่วนการขอโทษ เป็นกลวิธีที่ผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันนิยมมากเป็นอันดับสอง ปริมาณการพบใกล้เคียงกับการเกริ่นนำ คือ 9.81% ในขณะที่ผู้พูดภาษาไทยใช้กลวิธีย่อยนี้เป็นอันดับสามพบ 6% ซึ่งพบน้อยกว่าการเกริ่นนำถึง 180 ข้อความย่อย คิดเป็น 10.83% ดังนั้นผลการวิจัยดังกล่าวจึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ว่า ผู้พูดภาษาไทยจะนิยมใช้การเกริ่นนำในส่วนขยายของการขอเรื่อง ส่วนผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันนิยมใช้การแสดงเหตุผล แต่จากการวิจัยจะเห็นว่าผู้พูดทั้งสองภาษานิยมใช้ส่วนขยายการแสดงเหตุผลมากที่สุด โดยเฉพาะผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน ทั้งนี้ผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันอาจมีความรู้สึกว่าการบอกเหตุผลก็น่าจะเพียงพอแล้วและดีที่สุดที่จะทำให้ผู้ฟังเข้าใจอย่างชัดเจน ส่วนกลวิธีอื่นไม่ว่าจะเป็นการเกริ่นนำ หรือการขอโทษ ที่พบมากเป็นอันดับรองลงมา ก็ยังไม่สามารถที่จะโน้มน้าวหรือทำให้ผู้ฟังเข้าใจการขอเรื่องของผู้พูดได้ดีเท่าการแสดงเหตุผล แต่สำหรับภาษาไทยแม้ว่าจะพบว่าส่วนขยายการขอเรื่องของผู้พูดภาษาไทยจะนิยมใช้การแสดงเหตุผลมากกว่าการเกริ่นนำก็ตาม แต่ก็พบส่วนขยายการขอเรื่องที่ใช้กลวิธีย่อยการเกริ่นนำมากเช่นกัน

นอกจากนี้ การขอโทษมักจะเป็นส่วนขยายที่ปรากฏตำแหน่งแรกของคำกล่าวขอเรื่องของผู้พูดทั้ง 2 ภาษา โดยผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันจะมีการแสดงความหนักแน่นของการขอโทษด้วยคำว่า "terribly", "really" เช่น "I'm really sorry to bother you" และ "I terribly sorry to ask you" ซึ่งไม่พบกับผู้พูดภาษาไทย แต่ก็มีสิ่งที่น่าสนใจก็คือ ผู้พูดภาษาไทยมีการใช้คำแสดงความหนักแน่นของการขอโทษเช่นกัน แต่ปรากฏอยู่ตำแหน่งสุดท้ายของคำกล่าวขอเรื่อง พบเพียง 1 ข้อความย่อยเท่านั้น ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้พูดภาษาไทยมีความคิดว่า คำเพิ่มความหนักแน่นควรจะใช้ก็ต่อเมื่อได้ทำให้ผู้ฟังเดือดร้อนแล้ว แต่ขณะที่การขอโทษที่ปรากฏตำแหน่งแรกของการขอเรื่องนั้นผู้พูดยังมิได้ทำความเดือดร้อนให้กับผู้ฟังเพียงแต่กำลังเริ่มต้นจะกล่าวคำขอเรื่องเท่านั้น และในบางครั้งอาจใช้เพื่อเรียกความสนใจจากผู้ฟัง จึงไม่เหมาะสมที่จะใช้คำเพิ่มความหนักแน่น

ของการขอโทษ เพราะผู้พูดยังมีได้กระทำความผิดหรือทำให้ผู้ฟังเดือดร้อน แต่การใช้คำเพิ่มความหนักแน่นของผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันในการกล่าวคำขอโทษ สะท้อนให้เห็นว่า ชาวอเมริกันจะคำนึงถึงสิทธิส่วนบุคคลค่อนข้างมาก จึงรู้สึกว่ามีคามผิดตั้งแต่ต้นที่คิดจะทำการขอร้องหรือรบกวนผู้ฟัง ซึ่งคล้ายกับการก้าวท้าวความเป็นส่วนตัวของผู้ฟังนั่นเอง

การขอบคุณ พบว่าผู้พูดภาษาไทยมีปริมาณการใช้ใกล้เคียงกับผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันโดยทั้ง 2 ภาษา นิยมใช้คำเพิ่มความหนักแน่นดังนี้คือ "a lot of", "really", "very", "so much", "มาก", "จริง ๆ", "ล่วงหน้า" ส่วนการให้ข้อเสนอทดแทน และการให้คำสัญญาทั้ง 2 กลวิธีย่อยนี้ปรากฏกับผู้พูดทั้ง 2 ภาษาในปริมาณที่ใกล้เคียงกันคือ ประมาณ 1.95% และ 2.66% โดยกลวิธีย่อยการให้ข้อเสนอทดแทนนั้นมักพบเพียงสถานการณ์ "ขออภัยใช้โทรศัพท์มือถือ" ทั้งนี้เนื่องจากลักษณะของสถานการณ์ที่ทำการขอร้องเป็นสถานการณ์ที่ผู้ฟังได้รับความเดือดร้อน แต่ผู้พูดสามารถชดเชยให้ได้ ซึ่งในสถานการณ์นี้ก็คือ ผู้ฟังต้องเสียเงินเพิ่มขึ้นกว่าเดิม แต่ผู้พูดสามารถจ่ายเงินตรงส่วนที่เพิ่มขึ้นให้กับผู้ฟังได้ สำหรับกลวิธีย่อยทั้งสองนี้มีการใช้คำเพิ่มความหนักแน่นของการกล่าวถ้อยได้แก่ คำว่า "promise", "promptly", "as soon as possible", "glad", "ขอสัญญา", "ขอรับรอง", "รีบ" เพื่อให้ผู้ฟังมีความเชื่อมั่นผู้พูดมากขึ้น

ส่วนการยกย่องผู้ฟังและการเน้นย้ำคำขอร้องเป็นกลวิธีย่อยที่ผู้พูดภาษาไทยนิยมใช้มากกว่าผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน (2.09% : 0.96%) นอกจากนี้ยังพบการแสดงความจริงใจ (0.45%) และการแสดงความกังวลใจ (0.65%) แต่ไม่พบกลวิธีย่อยนี้ในผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน ลักษณะเช่นนี้สะท้อนให้เห็นว่าผู้พูดภาษาไทยไม่ค่อยมีความมั่นใจในตัวผู้ฟังว่าจะทำตามคำขอร้อง จึงใช้การยืนยันพร้อมแสดงความกังวลใจ และกล่าวขอร้องอีกครั้ง เพื่อโน้มน้าวให้ผู้ฟังทำตามคำขอร้อง ซึ่งต่างกับผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันที่มีความเชื่อมั่นในคำขอร้องของตนเองและมั่นใจในตัวผู้ฟังว่าจะปฏิบัติตามคำขอร้องมากกว่า จึงไม่ปรากฏกลวิธีย่อยทั้ง 2 กลวิธี (ดังจะเห็นได้จากตารางที่ 6 ในบทที่ 4) โดยพบทั้ง 2 กลวิธีย่อยรวมกันพบเพียง 40 ข้อความย่อย คิดเป็น 2.74%

กลวิธีย่อยที่พบกับผู้พูดภาษาไทยอย่างเดียวมี 3 กลวิธีคือ การเสนอข้อต่อรองกับผู้ฟัง การแสดงความเกรงใจ และการแสดงความกังวลใจ แสดงว่าในการขอร้องของผู้พูดภาษาไทยค่อนข้างที่จะคำนึงถึงความรู้สึกของผู้ฟัง จึงช่วยผู้ฟังหาทางออกที่ดีที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ และในกรณีที่หาทางเลือกให้กับผู้ฟังไม่ได้ก็จะแสดงความรู้สึกของตนให้กับผู้ฟังได้รับรู้

การการทักทายเป็นกลวิธีย่อยที่น่าสนใจมาก กล่าวคือ กลวิธีย่อยนี้เป็นกลวิธีที่ไม่มีบทบาทต่อการเพิ่มความหนักแน่นของการขอร้องมากนัก แต่พบว่าผู้พูดภาษาไทยนิยมใช้มากเป็นอันดับสามคือ 13.57% (208 ข้อความย่อย) โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่ผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้ฟัง ในขณะที่ผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันพบปริมาณการใช้เพียง 5.12% แต่เป็นที่น่าสังเกตว่ากลวิธีย่อยนี้จะปรากฏได้เพียงข้อความละ 1 ข้อความย่อยเท่านั้น ไม่เหมือนกับกลวิธีย่อยอื่น เช่น การแสดงเหตุผลที่พบว่าในแต่ละข้อความสามารถแสดงเหตุผลได้มากกว่า 1 เหตุผล จึงมีการแสดงเหตุผลได้มากกว่า 1 ข้อความย่อยในแต่ละข้อความ จากลักษณะดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าในการสนทนาผู้พูดภาษาไทยมักจะทักทายด้วยคำเรียกขานก่อน แล้วจึงค่อยสนทนาในเรื่องที่ต้องการ

จากลักษณะดังกล่าวสามารถสรุปกลวิธีแบบอ้อมไม่ใช่ตามธรรมเนียมปฏิบัติได้ว่า ผู้พูดภาษาไทยมีกลวิธีการขอร้องของส่วนขยายมากถึง 12 กลวิธีย่อยมากกว่าผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันที่พบเพียง 9 กลวิธีย่อย แต่สิ่งที่ผู้พูดทั้ง 2 ภาษาเหมือนกันคือนิยมใช้ส่วนขยายการแสดงเหตุผลมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะกลวิธีนี้เป็นกลวิธีที่เพิ่มน้ำหนักของคำขอร้องได้มากกว่ากลวิธีอื่น ส่วนในแต่ละกลวิธีที่ปรากฏพบนั้นมีความถี่ในการปรากฏและบทบาทที่แตกต่างกัน ซึ่งความต่างที่พบนี้สะท้อนให้เห็นว่า ผู้พูดภาษาไทยค่อนข้างจะมีความเกรงใจผู้ฟังค่อนข้างมากพยายามรักษาน้ำหน้าของตนและผู้ฟังในกรณีที่ผู้ฟังไม่สามารถทำตามคำขอร้องได้ด้วยการใช้ส่วนขยายในการขอร้องซึ่งประกอบด้วยกลวิธีย่อยต่าง ๆ เป็นจำนวนมากโดยเฉพาะการใช้กลวิธีย่อยการยกย่องผู้ฟัง การแสดงความกังวลใจ การเน้นย้ำคำขอร้อง การแสดงความเกรงใจ และการเสนอทางเลือกให้กับผู้ฟังเพื่อโน้มน้าวให้ผู้ฟังปฏิบัติตามคำขอร้อง ในขณะที่ผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันไม่นิยมใช้ส่วนขยายการขอร้องและกลวิธีย่อยดังกล่าวเลย

6.2.2 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการขอร้องของทั้ง 2 ภาษากับสถานภาพทางสังคมของผู้พูดผู้ฟัง

สำหรับการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการขอร้องในส่วนหลักกับสถานภาพทางสังคมของทั้ง 2 ภาษาเปรียบเทียบกัน ก็เพื่อศึกษาว่าแต่ละกลวิธีที่พบนั้น สถานภาพทางสังคมเป็นปัจจัยที่มีส่วนทำให้ผู้พูดทั้ง 2 ภาษาเลือกใช้กลวิธีแตกต่างกันหรือไม่ ซึ่งผลปรากฏดังตารางที่

ตารางที่ 33 ความถี่ในการปรากฏกลวิธีการขอร้องในภาษาไทยเปรียบเทียบกับภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน จำแนกตามสถานภาพทางสังคมของผู้พูดผู้ฟัง

กลวิธี	สถานภาพทางสังคม					
	ผู้พูดต่ำกว่าผู้ฟัง		ผู้พูดเท่ากับผู้ฟัง		ผู้พูดสูงกว่าผู้ฟัง	
	ท	อ	ท	อ	ท	อ
กลวิธีแบบตรง	(63)	(7)	(60)	(11)	(76)	(18)
(%)	11.27	2.19	11.63	3.37	16.59	6.14
กลวิธีแบบอ้อมตามธรรมเนียมปฏิบัติ	(82)	(143)	(87)	(139)	(71)	(136)
(%)	14.67	44.83	16.86	42.64	15.50	45.05
กลวิธีแบบอ้อมไม่ใช่ธรรมเนียมปฏิบัติ	(414)	(169)	(369)	(176)	(311)	(143)
(%)	74.06	52.98	71.51	53.99	67.91	48.81
รวม	(559)	(319)	(516)	(326)	(458)	(293)
(%)	100	100	100	100	100	100

ตารางข้างต้นหากพิจารณาจากอัตราร้อยละอาจต่างกันไม่มาก แต่ถ้าดูจำนวนที่เกิดจริง ผู้พูดภาษาไทยมีการใช้ส่วนขยายในกลวิธีแบบอ้อมไม่ใช่ธรรมเนียมปฏิบัติมากกว่าผู้พูดภาษาอังกฤษถึงเท่าตัว คือ 1,094 : 488 (ดังตารางที่ 28)

จากตารางที่ 33 เมื่อพิจารณาโดยรวมของแต่ละสถานภาพทางสังคม จะพบว่าปริมาณของกลวิธีการขอร้องที่ปรากฏในแต่ละสถานภาพทางสังคมของผู้พูดผู้ฟังในภาษาไทยจะมีความถี่ในการปรากฏที่สัมพันธ์กับสถานภาพทางสังคมโดยปริมาณการใช้กลวิธีการขอร้องจะลดลง เมื่อผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมเท่ากันหรือสูงกว่าผู้ฟัง คือเมื่อผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าเท่ากัน และสูงกว่าผู้ฟัง พบจำนวน 559 ข้อความย่อย 516 ข้อความย่อย และ 458 ข้อความย่อยตามลำดับ ขณะที่ปริมาณกลวิธีการขอร้องที่ปรากฏในแต่ละสถานภาพทางสังคมของผู้พูดผู้ฟังในภาษาอังกฤษแบบอเมริกันมีความถี่ในการปรากฏที่ไม่สัมพันธ์กับสถานภาพทางสังคม กล่าวคือในสถานการณ์ที่ผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมเท่ากับผู้ฟังจะพบความถี่ในการปรากฏมากที่สุด คือ 326 ข้อความย่อย รองลงมาคือ สถานภาพทางสังคมของผู้พูดต่ำกว่าและสูงกว่าผู้ฟัง พบ 319 ข้อความย่อย และ 293 ข้อความย่อยตามลำดับ

ในทุกสถานภาพทางสังคมของผู้พูดผู้ฟังทั้ง 2 ภาษาจะนิยมใช้กลวิธีแบบอ้อมไม่ใช่ตามธรรมเนียมปฏิบัติมากที่สุด โดยผู้พูดภาษาไทยพบว่าความถี่ในการปรากฏมีแนวโน้มที่สัมพันธ์กับสถานภาพทางสังคมพอควร กล่าวคือ ในสถานการณ์ที่ผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้ฟัง

พบการใช้มากที่สุด คือ 414 ข้อความย่อย หรือ 74.06% รองลงมาคือ ผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมเท่ากันหรือต่ำกว่า พบการใช้ 71.51% และ 67.91% ตามลำดับ ขณะที่ความถี่ในการปรากฏกลวิธีแบบอ้อมไม่ใช่ตามธรรมเนียมปฏิบัติของผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันไม่สัมพันธ์กับสถานภาพทางสังคมของผู้พูดผู้ฟัง กล่าวคือ สถานภาพทางสังคมของผู้พูดเท่ากับผู้ฟังจะพบมากที่สุด คือ 53.99% รองลงมาคือ ผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าและสูงกว่า พบ 52.98% และ 48.89% ตามลำดับ

ส่วนกลวิธีแบบตรงเป็นกลวิธีที่ผู้พูดทั้ง 2 ภาษานิยมใช้น้อยในทุกสถานภาพทางสังคมของผู้พูดผู้ฟังทั้ง 2 ภาษา ยกเว้นสถานการณ์ที่ผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้ฟังในภาษาไทย พบกลวิธีแบบตรง 16.59% ซึ่งมากกว่ากลวิธีแบบอ้อมตามธรรมเนียมปฏิบัติที่ปรากฏ 15.50% ส่วนสถานการณ์อื่นที่ผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าและเท่ากับผู้ฟัง พบว่าผู้พูดภาษาไทยนิยมใช้กลวิธีแบบอ้อมตามธรรมเนียมปฏิบัติมากกว่ากลวิธีแบบตรง โดยเฉพาะสถานการณ์ที่ผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมเท่ากับผู้ฟังจะพบกลวิธีแบบอ้อมตามธรรมเนียมปฏิบัติมากที่สุด คือ 16.86% แต่สำหรับผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันไม่พบความแตกต่างของการเลือกใช้กลวิธีแบบตรงและแบบอ้อมตามธรรมเนียมปฏิบัติ กล่าวคือทุกสถานการณ์ ไม่ว่าจะผู้พูดจะมีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าเท่ากัน หรือสูงกว่าผู้ฟังจะนิยมใช้กลวิธีแบบตรงน้อยกว่ากลวิธีแบบอ้อมตามธรรมเนียมปฏิบัติทุกสถานภาพทางสังคม

ที่น่าสนใจที่สุดคือ การใช้กลวิธีแบบอ้อมตามธรรมเนียมปฏิบัติ พบว่าผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันมีปริมาณการใช้สูงกว่าผู้พูดภาษาไทยในทุกกลุ่มสถานภาพทางสังคมอย่างชัดเจนมาก คือในกรณีผู้พูดมีสถานภาพต่ำกว่าผู้ฟังมีสัดส่วน 44.83% : 14.67% ในผู้พูดที่มีสถานภาพเท่ากับผู้ฟังมีสัดส่วน 42.64% : 16.86% และในกลุ่มผู้พูดที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้ฟังมีสัดส่วน 45.05% : 15.50%

นอกจากนี้ในภาษาไทยยังพบว่า ในสถานการณ์ที่ผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้ฟัง จะพบการใช้คำว่า "ขอความกรุณา" "ขอรบกวน" และ "ขออนุญาต" เพื่อขอความเห็นใจจากผู้ฟังมากกว่าสถานภาพอื่น รวมไปถึงคำลงท้ายว่า "คะ/ครับ/ค่ะ" โดยเฉพาะคำว่า "ขออนุญาต" จะพบเฉพาะสถานการณ์ที่ผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้ฟังเพียงอย่างเดียว

จากที่กล่าวมาทั้งหมด จะเห็นได้ว่าสถานภาพทางสังคมของผู้พูดผู้ฟังมีบทบาทต่อการเลือกใช้กลวิธีการขอร้องในภาษาไทยมากพอควร กล่าวคือผู้พูดภาษาไทยจะใช้กลวิธีการขอร้องแบบตรงมากขึ้น เมื่อผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้ฟังและในสถานการณ์ที่ผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้ฟัง ผู้พูดภาษาไทยจะนิยมใช้กลวิธีแบบอ้อมไม่ใช่ตามธรรมเนียมปฏิบัติ อีกทั้ง

ยังส่งผลต่อการใช้คำลงท้ายและคำที่ขอความเห็นใจจากผู้ฟังมากขึ้นด้วย แต่สำหรับผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันสามารถสรุปได้ว่าสถานภาพทางสังคมของผู้พูดผู้ฟังไม่มีผลต่อการเลือกใช้กลวิธีการขอเรื่อง เพราะความถี่ในการปรากฏกลวิธีการขอเรื่องของทุกสถานภาพทางสังคมไม่แตกต่างกันผลการวิจัยดังกล่าวจึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4

ดังได้กล่าวไปแล้วว่า กลวิธีการขอเรื่อง ทั้ง 3 กลวิธีที่ปรากฏกับผู้พูดภาษาไทย และภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน สามารถจำแนกเป็นกลวิธีย่อยได้อีก ดังนั้นผู้วิจัยจะเปรียบเทียบให้เห็นความถี่ในการปรากฏกลวิธีย่อยของผู้พูดทั้ง 2 ภาษา ในแต่ละสถานภาพทางสังคมของผู้พูดผู้ฟังทีละกลวิธีดังต่อไปนี้

6.2.2.1 กลวิธีแบบตรง

กลวิธีแบบตรง พบกลวิธีย่อยทั้งสิ้น 3 กลวิธีย่อย โดยมีร้อยละการปรากฏของแต่ละกลวิธีย่อยที่จำแนกตามสถานภาพทางสังคมของผู้พูดผู้ฟัง ทั้ง 2 ภาษา ดังนี้

ตารางที่ 34 ร้อยละกลวิธีย่อยของกลวิธีแบบตรงในภาษาไทย เปรียบเทียบกับภาษาอังกฤษแบบอเมริกันจำแนกตามสถานภาพทางสังคมของผู้พูดผู้ฟัง

กลวิธีย่อยของกลวิธีแบบตรง	สถานภาพทางสังคม					
	ผู้พูดต่ำกว่าผู้ฟัง		ผู้พูดเท่ากับผู้ฟัง		ผู้พูดสูงกว่าผู้ฟัง	
	ท	อ	ท	อ	ท	อ
การกล่าวเชิงคำสั่ง	-	-	1.67	-	9.21	16.67
การขอเรื่องโดยตรงไปตรงมา	61.90	14.29	66.67	63.64	68.42	66.66
การบอกความต้องการของผู้พูด	38.10	85.71	31.66	36.36	22.37	16.67
รวม	100	100	100	100	100	100

การกล่าวเชิงคำสั่งเป็นกลวิธีย่อยที่พบน้อยมากกับผู้พูดทั้ง 2 ภาษา โดยผู้พูดทั้ง 2 ภาษา จะใช้กลวิธีย่อยนี้ในกรณีที่ผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้ฟัง แต่จะไม่พบกลวิธีการกล่าวเชิงคำสั่ง ในสถานการณ์ที่ผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้ฟังที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้พูดภาษาไทยมีความเห็นเช่นเดียวกับผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันว่ากลวิธีย่อยนี้ไม่สุภาพและไม่เหมาะสมที่จะใช้ขอเรื่องให้ใครก็ตามทำสิ่งที่ตนต้องการให้ เนื่องจากมีความเสี่ยงต่อการที่ผู้ฟังจะปฏิเสธคำขอเรื่อง

เมื่อพิจารณากลวิธีย่อยการขอร้องอย่างตรงไปตรงมา และการบอกความต้องการของผู้พูด จะพบว่าความแตกต่างระหว่างสถานภาพทางสังคมของผู้พูดผู้ฟังมีผลต่อการใช้กลวิธีย่อยทั้ง 2 กลวิธีย่อย ของผู้พูดทั้ง 2 ภาษาเป็นอย่างมาก กล่าวคือ ในกรณีที่ผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้ฟังจะใช้กลวิธีย่อยการขอร้องอย่างตรงไปตรงมาน้อยกว่าสถานภาพอื่น และพบมาก กรณีที่ผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้ฟัง ในทางกลับกันจะใช้กลวิธีย่อยการบอกความต้องการของผู้พูดมาก กรณีที่ผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้ฟัง จะเห็นได้อย่างชัดเจนกับผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน กล่าวคือ กรณีที่ผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้ฟัง ผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันจะใช้กลวิธีย่อยการบอกความต้องการของผู้พูด มากถึง 85.71% ขณะที่พบกลวิธีย่อยการขอร้องอย่างตรงไปตรงมา 14.29%

6.2.2.2 กลวิธีแบบอ้อมตามธรรมเนียมปฏิบัติ

กลวิธีแบบอ้อมตามธรรมเนียมปฏิบัติ พบกลวิธีย่อยในภาษาไทย 3 กลวิธีย่อย และในภาษาอังกฤษ แบบอเมริกัน 4 กลวิธีย่อย โดยร้อยละการปรากฏของแต่ละกลวิธีย่อย ที่จำแนกตามสถานภาพทางสังคมของผู้พูดผู้ฟัง ดังนี้

ตารางที่ 35 ร้อยละการปรากฏกลวิธีย่อยของกลวิธีแบบอ้อมตามธรรมเนียมปฏิบัติในภาษาไทย เปรียบเทียบกับภาษาอังกฤษแบบอเมริกันจำแนกตามสถานภาพทางสังคมของผู้พูดผู้ฟัง

กลวิธีย่อยของกลวิธีแบบอ้อมตามธรรมเนียมปฏิบัติ	สถานภาพทางสังคม					
	ผู้พูดต่ำกว่าผู้ฟัง		ผู้พูดเท่ากับผู้ฟัง		ผู้พูดสูงกว่าผู้ฟัง	
	ท	อ	ท	อ	ท	อ
การบอกอย่างมีเงื่อนไข	2.44	1.40	16.09	5.76	22.53	3.79
การถามความเป็นไปได้	73.17	77.62	75.86	73.38	73.24	83.33
การถามความคิดเห็น	-	4.90	-	12.95	-	8.33
การแสดงความลังเลใจ	24.39	16.08	8.05	7.91	4.23	4.55
รวม	100	100	100	100	100	100

จากตารางที่ 35 เมื่อพิจารณาเฉพาะกลวิธีการบอกอย่างมีเงื่อนไข สถานภาพทางสังคมของผู้พูดผู้ฟังที่มีบทบาทต่อการเลือกใช้กลวิธีย่อยการบอกอย่างมีเงื่อนไขในผู้พูดภาษาไทย กล่าวคือ ในกรณีที่ผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้ฟังจะพบน้อยมากเพียง 2.44% และพบมากถึง 22.53% กรณีที่ผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้ฟัง แต่สำหรับผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันไม่พบความสัมพันธ์ดังกล่าวและพบการบอกอย่างมีเงื่อนไขน้อยโดยประมาณกับทุกสถานภาพทางสังคม

การถามความเป็นไปได้เป็นกลวิธีย่อยของกลวิธีแบบอ้อมตามธรรมเนียมปฏิบัติที่มีการใช้สูงที่สุดในทุกกลุ่มสถานภาพทางสังคม และทั้ง 2 ภาษาพบมากกว่า 70% จึงเป็นตัวแทนของกลวิธีแบบอ้อมตามธรรมเนียมปฏิบัติได้ดีที่สุด

การแสดงความลังเลใจ พบว่าสถานภาพทางสังคมมีบทบาทต่อการเลือกใช้กลวิธีย่อย การแสดงความลังเลใจของผู้พูดทั้งสองภาษาในลักษณะเดียวกัน กล่าวคือ กลวิธีย่อยนี้จะพบมากที่สุดกรณีที่ผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้ฟัง และพบน้อยมากกรณีที่ผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้ฟัง

ส่วนกลวิธีย่อยการถามความคิดเห็น ซึ่งพบเฉพาะผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันในปริมาณที่ค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับการบอกอย่างมีเงื่อนไข

6.2.2.3 กลวิธีแบบอ้อมไม่ใช่ตามธรรมเนียมปฏิบัติ

กลวิธีแบบอ้อมไม่ใช่ตามธรรมเนียมปฏิบัติ พบกลวิธีย่อยในภาษาไทย 12 กลวิธีย่อย และในภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน 9 กลวิธีย่อย โดยมีร้อยละการปรากฏของแต่ละกลวิธีย่อยที่จำแนกตามสถานภาพทางสังคมของผู้พูดผู้ฟังดังนี้

ตารางที่ 36 ร้อยละการปรากฏกลวิธีย่อยของกลวิธีแบบอ้อมไม่ใช่ตามธรรมเนียมปฏิบัติในภาษาไทยเปรียบเทียบกับภาษาอังกฤษแบบอเมริกันจำแนกตามสถานภาพทางสังคมของผู้พูดผู้ฟัง

กลวิธีย่อยของกลวิธีแบบอ้อม ไม่ใช่ตามธรรมเนียมปฏิบัติ	สถานภาพทางสังคม					
	ผู้พูดต่ำกว่าผู้ฟัง		ผู้พูดเท่ากับผู้ฟัง		ผู้พูดสูงกว่าผู้ฟัง	
	ท	อ	ท	อ	ท	อ
การแสดงเหตุผล	29.47	37.87	27.37	36.93	30.87	39.16
การเกริ่นนำ	25.36	13.02	23.58	16.48	21.22	18.88
การทักทาย	25.36	8.29	11.65	9.09	19.29	12.59
การขอโทษ	6.76	24.26	12.74	19.88	5.47	11.19
การขอบคุณ	4.35	4.73	5.69	5.68	6.43	5.59
การให้คำสัญญา	3.38	4.73	2.71	3.41	3.22	3.50
การให้ข้อเสนอทดแทน	-	4.14	4.06	6.82	4.82	4.19
การยกย่องผู้ฟัง	0.97	1.18	4.06	1.14	4.18	3.50
การเน้นย้ำคำขอร้อง	2.66	1.78	2.44	0.57	3.22	1.40
การเสนอข้อต่อรองให้กับผู้ฟัง	1.21	-	2.17	-	0.64	-
การแสดงความเกรงใจ	-	-	1.36	-	0.64	-
การแสดงความกังวลใจ	0.48	-	2.17	-	-	-
รวม	100	100	100	100	100	100

หากพิจารณาการแสดงผลจะพบว่าเป็นกลวิธีย่อยที่พบมากที่สุดในทุกสถานภาพทางสังคมของผู้พูดทั้งสองภาษา โดยที่ผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันจะนิยมใช้กลวิธีย่อยการแสดงผลมากกว่าผู้พูดภาษาไทย

การเกริ่นนำเป็นกลวิธีย่อยที่ผู้พูดภาษาไทยใช้มากกว่าผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน โดยพบว่าทุกสถานภาพทางสังคมของผู้พูดผู้ฟังทั้ง 2 ภาษาปรากฏการใช้มากพอ ๆ กันโดยประมาณ แต่เมื่อพิจารณารายละเอียดของกลวิธีย่อยการเกริ่นนำ จะพบว่ากรณีผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้ฟัง ผู้พูดภาษาไทยจะนิยมใช้มากที่สุดถึง 25.36% รวมทั้งยังมีการใช้คำว่า "เออ", "เอ่อ", หรือ "อืมม" ซึ่งแสดงถึงความลังเลใจในการที่จะขอร้องในปริมาณที่มาก นอกจากนี้ยังพบการใช้คำว่า "นี่" แทน "เอ่อ" ซึ่งเป็นคำที่ทำให้การเกริ่นนำมีน้ำหนักรุนแรงคล้ายคำสั่ง

กรณีและผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้ฟัง แต่ไม่พบกับสถานการณ์ที่ผู้พูดมีสถานภาพต่ำกว่าผู้ฟังเลย แสดงให้เห็นว่ากลวิธียอเยินนี้มีบทบาทกับสถานภาพทางสังคมของผู้พูดภาษาไทย

การทักทายเป็นกลวิธียอเยินที่พบมากในภาษาไทย โดยเฉพาะสถานการณ์ที่ผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้ฟังจะพบมากถึง 25.36% ซึ่งกลวิธีนี้จะใช้เพื่อสร้างความสัมพันธ์ เมื่อเริ่มมีการสนทนาและดึงความสนใจจากผู้ฟัง ในทางกลับกัน พบว่าผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน จะใช้กลวิธียอเยินการทักทาย ปริมาณไม่มากนักในทุกสถานภาพทางสังคม

การขอโทษ พบว่า ผู้พูดทั้ง 2 ภาษา จะใช้กลวิธียอเยินน้อย ในกรณีที่ผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้ฟัง โดยเฉพาะผู้พูดภาษาไทย พบเพียง 5.47% ที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากผู้พูดทั้ง 2 ภาษา มีความคิดเห็นเช่นเดียวกันว่า ตามปกติ อาจารย์ หรือ เจ้านายมักเป็นผู้ออกคำสั่งให้ลูกศิษย์ หรือลูกน้องทำตามอยู่เป็นประจำจนเป็นความเคยชิน ดังนั้น การขอโทษกับลูกน้องหรือลูกศิษย์ จึงทำให้ผู้ฟังเสียหน้า จากลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ผู้พูดที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้ฟังของทั้ง 2 ภาษา จะคำนึงถึงหน้าของตนเอง ด้วยการไม่นิยมใช้กลวิธียอเยินการขอโทษกับผู้ฟังที่มีสถานภาพต่ำกว่าตน นอกจากนี้ยังมีประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับสถานภาพทางสังคม ของผู้พูดภาษาไทย นั่นก็คือ การใช้คำว่า "ขอประทานโทษ" , "ประทานโทษ" กรณีที่ผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้ฟังเพียงอย่างเดียวและใช้คำว่า "โทษ" ซึ่งเป็นคำขอโทษที่มีความสุภาพน้อยที่สุดเพียงกรณีที่ผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมเท่ากันและสูงกว่าผู้ฟังเท่านั้น

การให้ข้อเสนอทดแทน เมื่อพิจารณาสถานภาพทางสังคมของผู้พูด ผู้ฟังในภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน จะพบปริมาณการใช้ที่ใกล้เคียงกันกับทุกสถานภาพทางสังคม แต่สำหรับผู้พูดภาษาไทยจะไม่ปรากฏในกรณีที่ผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้ฟัง ผู้ฟังเพื่อรักษาหน้าของผู้ฟัง จากลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ผู้พูดภาษาไทย คำนึงถึงสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังมากกว่าผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน ในกรณีที่ผู้พูดมีสถานภาพต่ำกว่าผู้ฟัง ด้วยการพยายามเลือกใช้กลวิธียอเยินจะไม่ทำให้ผู้ฟังเสียหน้า

ส่วนการขอบคุณ พบว่าผู้พูดทั้ง 2 ภาษา มีปริมาณการใช้ที่ใกล้เคียงกันทุกสถานภาพทางสังคม แต่กับผู้พูดภาษาไทยมีประเด็นที่น่าสนใจที่คล้ายคลึงกับการขอโทษ นั่นก็คือ การใช้คำว่า "กราบขอบพระคุณ" และ"ขอบพระคุณ" พบเพียงสถานการณ์เดียวเท่านั้น คือ "ขอยืมหนังสือจากอาจารย์" ซึ่งมีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูด ที่เป็นเช่นนี้ แสดงให้เห็นว่า สังคมไทยให้ความสำคัญเคารพ ครู อาจารย์มาก เป็นพิเศษส่วนผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันนั้น พบว่ามักจะใช้คำเพิ่มความหนักแน่นของการขอบคุณกับสถานการณ์ขอให้แปลเอกสารทั้งนี้เพราะสถานการณ์ดังกล่าว

ค่อนข้างรุนแรงและลำบากกับผู้ฟังมากกว่าสถานการณ์อื่น แต่ไม่พบความสัมพันธ์ทางด้าน สถานภาพทางสังคม

นอกจากนี้ยังมีอีก 3 กลวิธีย่อยที่ไม่พบกับผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน แต่พบกับผู้พูด ภาษาไทยในปริมาณน้อยโดยประมาณ นั่นคือการเสนอข้อต่อรองให้กับผู้ฟัง, การแสดงความเกรงใจ และการแสดงความกังวลใจ โดยกลวิธีย่อยการแสดงความกังวลใจจะไม่พบในกรณีที่ผู้พูดมีสถานภาพ ทางสังคมสูงกว่าผู้ฟัง

ดังนั้นสถานภาพทางสังคมของผู้พูดผู้ฟังในภาษาไทยมีบทบาทต่อการเลือกใช้กลวิธีแบบอ้อม ไม่ใช่ตามธรรมเนียมปฏิบัติมากพอควร กล่าวคือผู้พูดภาษาไทยจะเลือกใช้กลวิธีย่อยโดยคำนึงถึง หน้าของผู้ฟังในกรณีที่ผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้ฟัง ด้วยการไม่ใช้กลวิธีย่อยการให้ข้อ เสนอทดแทนและกรณีที่ผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้ฟังก็จะพยายามรักษาหน้าของตนด้วย การไม่ใช้กลวิธีย่อยการแสดงความกังวลใจ เพราะจะทำให้ตนเสียหน้า นอกจากนี้ผู้พูดภาษาไทย ยังเลือกใช้คำบางคำที่มีความสุภาพมากขึ้นกับสถานการณ์ที่ผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้ฟัง อีกด้วย สำหรับผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันนั้น พบว่าสถานภาพทางสังคมของผู้พูดผู้ฟังมิใช่ ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้กลวิธีแบบอ้อมไม่ใช่ตามธรรมเนียมปฏิบัติมากนัก

จากที่กล่าวมาทั้งหมด จะเห็นได้ว่าสถานภาพทางสังคมของผู้พูดผู้ฟังมีบทบาทต่อการ เลือกใช้กลวิธีการขอร้องในภาษาไทย กล่าวคือผู้พูดภาษาไทยจะใช้กลวิธีการขอร้องแบบตรงมาก ขึ้นในกรณีที่ผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้ฟังและในสถานการณ์ที่ผู้พูดมีสถานภาพทาง สังคมต่ำกว่าผู้ฟัง ผู้พูดภาษาไทยจะใช้กลวิธีแบบอ้อมไม่ใช่ตามธรรมเนียมปฏิบัติ อีกทั้งยังส่งผล ต่อการใช้คำลงท้ายและคำที่ขอความเห็นใจจากผู้ฟังมากขึ้นด้วย แต่สำหรับผู้พูดภาษาอังกฤษ แบบอเมริกันสามารถสรุปได้ว่าสถานภาพทางสังคมของผู้พูดผู้ฟังไม่มีผลต่อการเลือกใช้กลวิธีการ ขอร้อง เพราะความถี่ในการปรากฏกลวิธีการขอร้องของทุกสถานภาพทางสังคมไม่แตกต่างกันผล การวิจัยดังกล่าวจึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4